

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Івана Франка

Методичні рекомендації для підготовки до екзамену
з культурології для студентів історичного
факультету

Укладачі:
Поліщук О.П.
Краснобока Т.В.

Житомир – 2018

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету імені Івана
Франка
від 25 червня 2018 р (Протокол № 16).

Рецензенти:

Жукова Н.А. – доктор культурології Інституту
культурології Національної академії мистецтв України.

Мельничук В.В. – кандидат філософських наук

Поліщук О.П., Краснобока Т.В.

Методичні рекомендації для підготовки до екзамену з
культурології для студентів історичного факультету. –
Житомир: Вид-во ЖДУ, 2018. – 24 с.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ	7
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	10
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	21
ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ	23

ВСТУП

ПРЕДМЕТОМ вивчення курсу «Культурологія» є:

- закономірності, основні періоди, специфічні риси, основні елементи та історична обумовленість розвитку культури і процесу становлення людини й людства;
- системи культурних цінностей, напрацьовані людством в діахронії та синхронії, в тому числі у 6 культурних регіонах, за класифікацією ЮНЕСКО, сучасного функціонування культури всіх країн світу;
- сутність аксіологічного та функціонального методологічних підходів при вивченні культури; культурологічні теорії та концепції, сформовані в різні періоди генезису суспільства; способи розв'язання основних культурологічних проблем (онтологічних, феноменальних – морально-етичних, естетико-художніх, релігійних тощо) у працях мислителів, чий доробок є складовою загального поступу людства і генезису людської думки.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Основна **мета** викладання курсу: оволодіння знаннями за допомогою інтегрування напрацювань всіх наукових дисциплін, які вивчають людське буття як духовне і соціальне явище з глибоким культурологічним акцентом та стимулювання у них розвитку стратегій образного мислення. Відтак, це передбачає ознайомлення студентів з основами теорії та історії культури, з основними етапами та особливостями розвитку культури різних періодів історичного поступу людства та генезису локальних культур.

Основні **завдання** курсу:

Підвищити рівень культурно-духовного розвитку студентської молоді, збагатити і розширити гуманітарну

підготовку майбутнього фахівця; сформувати в студентів цілісне бачення світового культурного процесу як способу людської представленості у світі; прищепити студентам любов до української культури.

У результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

Знати: зміст основних категорій і понять культурології; загальні відомості щодо соціокультурного процесу та його генотипії, спектру оцінок щодо витоку і перспектив культури (стадіальне та полілінійне бачення); основні закономірності культурогенезу та етногенезу; особливості культурних епох, їхні духовні цінності та пріоритети; досягнення у різних галузях духовної культури – моральної, естетичної тощо сфери, видатні пам'ятки культури; художні стилі і шедеври художньої культури, види і жанри мистецтв, їхню художню мову; провідних діячів мистецтва, науки, інших елементів культури, які визначають характер й особливості соціокультурного процесу тієї чи іншої епохи, культурного регіону тощо.

Вміти: аналізувати явища матеріального і духовного життя людства загалом та локальних культур зокрема; розрізняти світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи в розвитку європейської спільноти; орієнтуватися у різноманітті виявів духовної культури та її складових; усвідомлювати природу і специфіку морально-правової, наукової, художньої, інформаційної тощо культури; різних напрямів естетичної діяльності, художньої творчості й видів мистецтв; збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням культурно-освітнього тезаурусу, знань і вдосконаленням себе як духовно розвинутої особистості.

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теорія культури. Культурологія як система знань про культуру. Культурогенез та етногенез. Взаємозв'язок культури і цивілізації. Феномени культури.

Модуль 2. Генезис та генотипія культури. Культура людини доісторичних часів. Давні культури Сходу та їх зв'язок з індійським, далекосхідним, арабомусульманським культурними регіонами сучасності. Антична культура, європейська культура Середньовіччя, Відродження, Нового часу та їх значення для сучасної культури європейсько-північноамериканського регіону. Культура тропічно-африканського культурного регіону, витоки та генезис. Культура латиноамериканського культурного регіону, витоки і динаміка розвитку. Українська культура та специфіка її генезису в контексті культури слов'янства.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

1. Зміст поняття "культура".
2. Сутність та функції культури. Природа і культура.
3. Принципи класифікації генезису культури та його основні етапи.
4. Форми культури, їх витoki і динаміка розвитку.
5. Предмет культурології як науки. Методи дослідження в культурології.
6. Концепції культурогенезу (трудова, ігрова, психоаналітична тощо).
7. Напрями і школи в культурології.
8. Характеристика культурогенезу, його детермінант і специфіки.
9. Характеристика етногенезу та його виявів.
10. Поняття "культура" і "цивілізація", їх співвідношення.
11. Зміст поняття "національна культура".
12. Зміст поняття "локальна культура".
13. Зміст поняття "масова культура".
14. Зміст поняття "елітарна культура".
15. Зміст поняття "культура регіону".
16. Зміст поняття "культура епохи".
17. Зміст поняття "інкультурація".
18. Зміст поняття "культурна асиміляція".
19. Культурна адаптація.
20. Аккультурація як феномен.
21. Зміст поняття "культурна дифузія".
22. Культурна глобалізація та її наслідки.
23. Цивілізація як об'єкт дослідження культурології.
Лінійність і циклізм в генезисі культури.
24. Загальна характеристика класифікації культур регіонів за ЮНЕСКО.
25. Культура людини доісторичних часів.
26. Мистецтво та міфологія первісної людини.
27. Інститут моралі в історії культури палеоантропа та

неоантропа.

28. Культура Стародавньої Месопотамії.
29. Культура Стародавнього Єгипту та її особливості.
30. Культурна традиція Стародавньої Індії.
31. Культура Стародавнього Китаю.
32. Китайсько-конфуціанська культурна традиція.
33. Культура Стародавньої Греції, її особливості.
34. Культура Стародавнього Риму, її специфіка.
35. Культура Стародавнього Риму та її значення для розвитку культури європейсько-північноамериканського регіону.
36. Культура Візантії та її вплив на культуру європейського регіону.
37. Європейська середньовічна культура, її витоки та специфіка.
38. Культура епохи Відродження, її вплив на європейську культуру Нового і новітнього часу.
39. Живопис та література епохи Відродження.
40. Театр як феномен культури.
41. Стилi бароко і класицизму в європейській культурі ХУП-ХУІІІ ст.
42. Романтизм та модерн в культурі Європи.
43. Культура латиноамериканського культурного регіону, її складові.
44. Архітектура Мезоамерики, Чилі та Перу у доколумбовий період.
45. Культура Тропічної Африки. Бронзова скульптура Беніну.
46. Схід і Захід як предмет культурологічного аналізу. Особливості традиції у функціонуванні й розвитку культур Сходу.
47. Генезис китайської культури.
48. Культура Японії: витоки і динаміка розвитку.
49. Періодизація розвитку української культури.
50. Дохристиянські вірування праукраїнців.

51. Історичні передумови виникнення української культури.
52. Специфічні риси української культури, їх динаміка.
53. Вплив християнства на культуру Києво-руського періоду.
54. Народження модерної української культури в ХІХ ст.
55. Стель класицизму в архітектурі України ХІХ ст.
56. Стель еkleктики в архітектурі України ХІХ ст.
57. Стель "модерн" в архітектурі України кінця ХІХ-ХХ ст.
58. Розвиток українського кіномистецтва.
59. Український живопис.
60. Українська культура на сучасному етапі: стан і перспективи розвитку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. А. Кребер зазначив, що культура – це вся повнота діяльності суспільної людини. Таке її розуміння відноситься до визначень якого типу: а) структурних; б) генетичних; в) антропологічних; г) нормативних?
2. В давньоіндійській традиції напрацьована ідея існування чотирьох “юг”, як культурних епох існування людства, остання з них – це: а) золотий вік; б) вік ворожості і лицемірства; в) темний вік; г) вік заздрощів.
3. В якій культурі винайдені шахи: а) Єгипту); б) Індії; в) Китаю; г) Японії?
4. В якій культурі винайдено папір: а) Єгипту); б) Індії; в) Китаю; г) Японії?
5. В якому контексті вживається поняття масової культури: а) сільськогосподарському; б) культурологічному; в) історичному; г) етнографічному.
6. В якому контексті вживається поняття озимої культури: а) сільськогосподарському; б) біолого-медичному; в) історичному; г) соціологічному.
7. В якому контексті вживається поняття української культури: а) сільськогосподарському; б) культурологічному; в) історичному; г) соціологічному.
8. Виберіть визначення поняття “культура” за психологічним підходом, в якому наголос робиться на процесі навчання: а) культура – це сукупність пристосувань людини до її життєвих умов; б) культура – це означення для навченої поведінки, тобто поведінки, яка не дана людині від народження, не визначена в її зародкових клітинах, як у ос або соціальних мурахах, а повинна засвоюватись кожним новим поколінням заново шляхом навчання у дорослих людей; в) культура – це сукупність взаємопов’язаних між собою та впорядкованих щодо одна одної стабільних спільностей людей – соціальних груп, певний порядок їх взаємозв’язку та взаємодії; г) культура – це спільний і прийнятий спосіб мислення.
9. Виберіть найбільш повне визначення поняття “культура” за нормативним визначенням, в якому наголос

робиться на способі життя: а) культура – це соціальні спільноти, які створюються за певними ознаками, розвиваються і змінюються під впливом різноманітних чинників; б) культура – це самі люди, організовані в різного роду групи; в) культура – це сукупність взаємопов'язаних між собою та впорядкованих щодо одна одної стабільних спільностей людей – соціальних груп, певний порядок їх взаємозв'язку та взаємодії; г) культура – це сукупність стандартизованих вірувань і практик, яких дотримується спільнота.

10. Виберіть найбільш повне визначення поняття “культура” за психологічним підходом, в якому наголос робиться на процесі адаптації до середовища: а) культура – це сукупність пристосувань людини до її життєвих умов; б) культура – це означення для навченої поведінки, тобто поведінки, яка не дана людині від народження, не визначена в її зародкових клітинах, як у ос або соціальних мурахах, а повинна засвоюватись кожним новим поколінням заново шляхом навчання у дорослих людей; в) культура – це сукупність взаємопов'язаних між собою та впорядкованих щодо одна одної стабільних спільностей людей – соціальних груп, певний порядок їх взаємозв'язку та взаємодії; г) культура – це сукупність стандартизованих вірувань і практик, яких дотримується спільнота.

11. Від яких найдавніших цивілізацій не бере початок культура Давнього Сходу: а) Месопотамії та Єгипту (IV-III тис. до н.е.); б) Індії (III-II тис до н.е.); в) Китаю (II тис. до н.е.); г) Японії (I тис. до н.е.)?

12. Відомий космогонічний міф „Еніма еліш”, що розглядає появу людини як периферійну для історії світу подію, створений у: а) Шумері, б) Аккаді, в) Вавилоні, г) Харалпі?

13. Вкажіть, порівняльно-історичний метод, який застосовується при дослідженні феноменів культури, виступає необхідним елементом якої методології: а) історизму; б) конвенціоналізму; в) фальсифікаціонізму; г) індуктивізму.

14. Вкажіть, синхронічний метод, який застосовується при дослідженні феноменів культури, виступає необхідним елементом методу: а) порівняльно-історичного; б) структурно-функціонального аналізу; в) системного аналізу; г) індуктивного.

15. Вкажіть, що найчастіше означало давньогрецьке слово “етос”, від якого утворено було згодом поняття етичного: а) звичай; б) материнський рід; в) громадянський; г) спільне полювання.

16. Вкажіть, що означало поняття *moralis*, від якого утворено було згодом поняття моралі: а) звичай; б) материнський рід; в) громадянський; г) спільне полювання.

17. Всесвітньо відома збірка казок „Тисяча й одна ніч” у місті: а) Ніневія; б) Багдад; в) Мекка; г) Джидда?

18. Де знайдено боскопа: а) Європа; б) Азія; в) Африка; г) Південна Америка?

19. Епосі дописемних культур властивий: а) політеїзм; б) монотеїзм; в) монокультурність; г) уніфікація.

20. З чим пов'язали виділення трьох етапів людської історії (дикість, варварство, цивілізація) у ХІХ ст. американський етнограф Л. Морган, а потім німецький мислитель Ф. Енгельс: а) специфікою сімейно-статевих зносин; б) географічним поширенням; в) рівнем розвитку матеріальної культури; г) зростанням військової майстерності?

21. За антропологічним визначенням культура – це: а) закони розвитку природи, суспільства та мислення; б) принципи політичної системи суспільства, роль та співвідношення її основних компонентів; в) закономірності розвитку і функціонування соціальних систем як глобальних, так і приватних, а також закономірності поведінки людей; г) вся повнота діяльності суспільної людини.

22. За описовим визначенням культура – це: а) закони розвитку природи, суспільства та мислення; б) принципи політичної системи суспільства, роль та співвідношення її основних компонентів; в) закономірності розвитку і

функціонування соціальних систем як глобальних, так і приватних, а також закономірності поведінки людей; г) знання, вірування, мистецтва, моральність, закони, звичаї та деякі інші здібності і звички, засвоєні людиною як членом суспільства.

23. За сучасним еволюцінізмом антропогенез розпочався: а) 3,3 млн років тому; б) 2,5 млн років тому; в) 1,6 млн років тому; г) 40-30 тис років тому.

24. За якою ознакою у зарубіжній культурології існує поділ на „культуру сорому” і „культуру вини”: а) рівень технологічного розвитку; б) якість законодавчої бази; в) незалежні від людини правила поведінки; г) орієнтація на автокомунікацію й розчинення „Я” в Універсумі?

25. Коли виникло поняття культури? а) за часів Античності; б) за часів європейського Середньовіччя; в) за доби Відродження; г) за доби Нового часу.

26. Коли вперше вжито поняття культури на теренах Російської імперії? а) 1645; б) 1745; в) 1845; г) 1945.

27. Коли жив відомий американський етнограф і дослідник первісного суспільства Льюїс Генрі Морган, який увів до наукового вжитку триступеневу періодизацію людського суспільства і культури (дикість, варварство, цивілізація)? а) 17 століття; б) 18 століття; в) 19 століття; г) 20 століття.

28. Кому з мислителів Просвітництва належить думка, що прогрес та історія людства творяться людським розумом, а всі окремі культури становлять єдність, що веде до створення загальнолюдської цивілізації: а) Канту; б) Гердеру; в) Гегелю; г) Шеллінгу.

29. Кому належала праця „Конфуцій – Сократ Китаю”, в якій стверджувалось: суспільний лад Сходу має стати взірцем для наслідування Заходу: а) Берньє, б) Левайє, в) Кене; г) Руссо?

30. Кому належала праця „Материнське право, у якій стверджувалося про існування у ранніх людських спільнотах неупорядкованих статевих зносин і, як наслідок, конфліктів: а) Фергюсон; б) Кондорсе; в) Руссо; г) Баховен?

31. Кому належить думка, що історія людства є зміною культурно-історичних типів людських спільнот: а) Шеллінгу; б) Гердеру; в) А. Тойнбі; г) М. Данилевському.
32. Культурі сорому притаманні як форми оцінки, що регулюють поведінку особистості при зносинах з іншими представниками його спільноти: а)глузування, моральне схвалення; б)самоаналіз в)покаяння; г)панування авторитету.
33. Культурологія розглядає людину як: а) суб'єкт пізнання; б) усталену цілісність психічних процесів, властивостей та відносин; в) суб'єкт та об'єкт суспільних відносин та процесів; г) біологічний вид.
34. Людством називається: а) сукупність індивідів, що об'єднані в соціальні групи; б) спосіб організації соціальних зв'язків, взаємодії та відносин між людьми; в) сукупність індивідів, які жили, живуть чи будуть жити на Землі, які вирізняються способом організації життєдіяльності та виробництва; г) об'єктивно існуюча спільнота людей, що проживає на певній території.
35. Магія як елемент культури виникла у: а)неандартальської людини; б)боскопської людини; в)кроманйонської людини; г)завурської людини.
36. Мистецтво, як феномен культури, було створено: а) рамапітеком; б) австралапітеком; в) неандертальською людиною; г) неоантропом.
37. Міфи та міфологія, як феномен культури, були створені: а) рамапітеком; б) австралапітеком; в) неандертальською людиною; г) неоантропом.
38. Моностильова культура притаманна: а)Давньому Єгипту; б)Австралії; в)Німеччині; г)сучасній Європі?
39. На перехресті караванних шляхів з Китаю та Індії через Ємен в Єгипет, Сирію й Палестину – на дорозі ладану – за 70 км від узбережжя Червоного моря виникло місто: а)Ніневія; б)Багдад; в)Мекка; г)Джидда?
40. Орієнтація на автокомунікацію й розчинення „Я” в універсумі духу, притаманна сучасній: а)Україні; б)Індії; в)Німеччині; г)Китаю.

41. Орієнтація на придушення й відмову від індивідуальності в інтересах суспільства, бо найвищою чеснотою вважається підкорення звичаю, притаманна сучасній: а)Україні; б)Індії; в)Німеччині; г)Китаю.

42. Основне призначення культурології – це: а) вивчення історії розвитку суспільства; б) теоретичне узагальнення політичних процесів, відносин, цінностей та політичної культури населення; в) прогнозування та розв'язання проблем розвитку суспільства; г) дослідження детермінант, шляхів і засобів культурної еволюції людства, відмінної від його природного розвитку.

43. При аналізі культурного простору вживаються поняття профанного і сакрального для окреслення якої його особливості: а) гносеологічної; б) історично-генезисної; в) аксіологічної; г) психологічної.

44. При аналізі культурного простору за класифікацією ЮНЕСКО виділяють: а) чотири культурні регіони; б) п'ять культурних регіонів; в) шість культурних регіонів; г)сім культурних регіонів.

45. Р. Лінтон зазначив, що культура – це не більш ніж організовані повторювані реакції членів суспільства. Таке її розуміння відноситься до визначень якого типу: а) структурних; б) генетичних; в) антропологічних; г) нормативних?

46. “Домінуюча культура” – а) сукупність символів, цінностей та зразків поведінки, що відрізняють певну спільноту у межах локальної культури... б) особлива культурна спільність, що робить виклик домінуючій культурі... в) поєднання основних елементів культури, символів, переконань, зразків поведінки, котрі приймаються та розділяються переважно всіма членами суспільства чи її елітарним прошарком; г) масова культура, що поглинула усе суспільство.

47. “Субкультура” – а) сукупність символів, цінностей та зразків поведінки, що відрізняють певну спільноту у межах локальної культури... б) особлива культурна спільність, що робить виклик домінуючій культурі... в) поєднання основних елементів культури, символів,

переконань, зразків поведінки, котрі приймаються та розділяються переважно всіма членами суспільства чи її елітарним прошарком; г) локальна культура, що існує відокремлено в суспільстві.

48. “Контркультура” – а) сукупність символів, цінностей та зразків поведінки, що відрізняють певну спільноту у межах локальної культури... б) особлива культурна спільність, що робить виклик домінуючій культурі... в) поєднання основних елементів культури, символів, переконань, зразків поведінки, котрі приймаються та розділяються переважно всіма членами суспільства чи її елітарним прошарком; г) локальна культура, що існує відокремлено в суспільстві.

49. Сукупність міфів, переказів про появу світу й людини, першопредків, тлумачення певних природних явищ чи соціальних подій, якими послуговувалися людина доісторичних часів засвідчувала: а)страх перед світом; б)здатність до символізації мислення; в)наявність уяви; г)відслідковування основ.

50. Форма пристосування людини як живої істоти до середовища існування й забезпечення виживання, що базується на доборі і передаванні за традицією життєво корисної інформації – це: а)антропогенез; б)антропосоціогенез; в)культурна еволюція; г)культурогенез.

51. Хто автор праці „Дослідження історії”: а)Шпенглер; б)Данилевський; в)Тойнбі; г)Гейзінга?

52. Хто із українських дослідників залишив помітний слід у розвитку української культурологічної думки: а) Нестор-літописець; б) Леся Українка; в) Дмитро Чижевський; г) Павло Зібров.

53. Хто пов’язав видозміну періодів і специфіку культурного життя людини доісторичних часів із особливостями господарської діяльності людини–збиральство, полювання й рибальство, землеробство й скотарство: а)Фергюсон; б)Кондорсе; в)Руссо; г)Баховен?

54. Хто розбив генезис людства на три періоди (дикість, варварство й цивілізацію): а)Фергюсон; б)Кондорсе; в)Руссо; г)Баховен?
55. Хто у творі „Наука” давньоєгипетської культури виголосив: „Будь щасливим усе життя, не роби понад те, що належить робити, не скорочуй часу, відведеного для радощів - а) Імхотеп; б)Птахотеп; в)Рамзес; г)Ра?
56. Чому Франсуа Берньє в книзі „Історія останніх політичних переворотів у державі Великого Могола” стверджував, що ні селяни, ні розпорядники умовних ділянок, ні губернатори не мають особливого зацікавлення в обробітку землі, бо в Індії: а)були мусони й урожай через них часто зникав; б)через посуху урожай часто зникав; в)англійський уряд конфіскував значну кількість врожаю; г)земля була державною власністю?
57. Що виступає основним критерієм (змістом) культурного процесу: а) моральне вдосконалення; б)опанування елементів світу, саморегуляція життєдіяльності у магічному культі; в)естетично-художній розвиток; г)технізація побуту й виробництва?
58. Яка культура володіла досконалою системою водогону й каналізації, яких не мали інші тогочасні культури: а)єгипетська; б)шумерійська; в)харалпська; г)японській?
59. Яке священне число у давніх шумерійців: а)1; б)3; в)4; г)12?
60. Які засобами стимулювалася культурна еволюція у верхньому палеоліті (35-15 тис. років тому): а)знаряддями праці й досвідом їх удосконалення; б)уявленнями про світ; в)способом життя; г)військовими конфліктами?
61. Які риси „азіатського” суспільства, на прикладі Китаю, виділені Г. Гегелем: а)багаточисельність представників; б)поєднання ремесла із землеробством; в)власність правителя на землю; г)відсутність рабства?
62. Які ознаки цивілізації, що прийшла на зміну дописемному існуванню людини, запропоновано в 1958 році у Чикаго: а)ремісництво; б)посилена військова активність; в)містобудування; г)монументальна архітектура?

63. До великих рас не належать: а) метиси; б) європеїди; в) негроїди; г) австралоїди; д) монголоїди.
64. Вохра – а) мінеральна фарба, що складалася з глини та домішок заліза; б) жінка, яка займалася магією; в) ритуальний посуд; г) місцевість для жертвоприношень.
65. Гібони – а) африканське плем'я; б) гілка сучасних людиноподібних мавп; в) різновид ченців; г) музикальні інструменти.
66. Презинджантроп – а) людина прямоходяча; б) людина дорозумна; в) людина вміла; г) найдавніша людина; д) мавполюдина.
67. "Гомінідна тріада" – а) три найсуттєвіші відмінності, що відрізняють людину від мавпи; б) три музи поета Гомініда; в) базові народності, з яких утворилися всі інші; г) основні ознаки моральної людини.
68. Етногенез – це а) процес походження і розвитку народів; б) генетичний розвиток; в) процес утворення етнічних меншин; г) процес перетворення народу в етнос.
69. Лінідж – а) стиль музики; б) вид спорту; в) група близьких родичів числом до кількох десятків чоловік; г) вид мистецтва.
70. Універсальний космічний закон в єгипетській традиції має назву: а) рита; б) Дао; в) Арта; г) Маат.
71. Універсальний космічний закон в індійській традиції має назву: а) рита; б) Дао; в) Арта; г) Маат.
72. Універсальний космічний закон в китайській традиції має назву: а) ме; б) Дао; в) Арта; г) Маат.
73. Універсальний космічний закон в іранській традиції має назву: а) ме; б) Дао; в) Арта; г) Маат.
74. Універсальний космічний закон в шумерській традиції має назву: а) ме; б) Дао; в) Арта; г) Маат.
75. Табу – а) різновид татуювання; б) різновид барабану; в) заборона; г) танець.
76. Культ неодухотворених предметів – а) анімізм; б) зороастризм; в) пантеїзм; г) фетишизм.
77. Віра в існування душі – а) анімізм; б) зороастризм; в) пантеїзм; г) фетишизм.

78. Якого культурного регіону нема в класифікації ЮНЕСКО: а) далекосхідного; б) австралійського; в) індійського; г) африканського.
79. Коран священна книга: а) мусульман; б) іудеїв; в) єзуїтів; г) індійців.
80. Шаріат – а) правила поведінки; б) район в Іраку; в) звід мусульманських правових і теологічних нормативів; б) звичай закривати обличчя жінки.
81. Рубаї – а) священне мусульманське місто; б) маленька поема з філософським підтекстом; в) вид взуття; г) колони в мусульманському храмі.
82. Богиня Давньої Греції Деметра була покровителькою: а) родючості; б) мистецтва; в) кохання; г) домашнього вогнища.
83. Богиня Давньої Греції Гестія була покровителькою: а) родючості; б) мистецтва; в) кохання; г) домашнього вогнища.
84. Богиня Давньої Греції Артеміда була покровителькою: а) родючості; б) мистецтва; в) полювання; г) домашнього вогнища.
85. Богиня Давньої Греції Гера була покровителькою: а) родючості; б) мистецтва; в) шлюбу; г) домашнього вогнища.
86. Бог Давньої Греції Арес був покровителем: а) родючості; б) мистецтва; в) війни; г) ковальства.
87. Давньоримський бог Меркурій є покровителем: а) кохання; б) торгівлі та ремесла; в) військової справи; г) вогню.
88. Давньоримський бог Вулкан є покровителем: а) кохання; б) торгівлі та ремесла; в) військової справи; г) вогню.
89. Синкретизм релігії – а) злиття вірувань та обрядів; б) засекречення релігії; в) наявність релігійних цінностей; г) функція релігії.
90. Кабала – а) вид риби; б) містичне вчення в іудаїзмі; в) різновид християнства; г) різновид зороастризму.

91. Хасидизм – а) різновид мусульманства; б) течія іудаїзму; в) різновид християнства; г) різновид зороастризму.
92. Сангха – а) священна гора; б) просвітлення; в) община буддистів; г) культ предків.
93. "Тіпітака" – а) збірник Конфуція; б) священна книга іудеїв; в) буддійський канон; г) збірник китайських законів.
94. Кааба – а) головна святиня ісламу; б) священна книга кабали; в) храм буддистів; г) збірник догматів.
95. Енцикліка – а) система норм в католицькій церкві; б) послання Папи Римського духовенству і віруючим; в) символ влади Папи Римського; г) помешкання Папи Римського.
96. Вішну – а) один з головних богів індуїзму; б) один з головних богів буддизму; в) один з головних богів джайнізму; г) один з головних богів іудаїзму.
97. Кірха – а) збірник канонів; б) лютеранський храм; в) різновид фарби; г) давньоіндійська поема.
98. Сукупність релігійних уявлень і обрядів, пов'язаних із вірою в надприродну силу, що є складовою будь-якої релігії – а) пантеїзм; б) анімізм; в) тотемізм; г) магія.
99. Пантеон – а) назва римського храму всім богам; б) головний бог у Давньому Римі; в) пагорб; г) місце для жертвоприношення.
100. Ступа у буддизмі – а) різновид посуду; б) священний пагорб; в) культова споруда; г) місце для зберігання їжі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Історія світової культури / Керівник автор. колективу Л.Т. Левчук. – Вид. 3-є, переробл. і доп. – К., 2010. – 326 с.
2. Матвеева Л.Л. Культурологія: навч. посібник (рекомендовано МОН України). – К.: Либідь, 2005. – 511 с.
3. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курс лекцій / Бичко А.К., Гнатенко П.І., Феоктистов А.М. та ін. – К.: Либідь, 1993. – 392 с.

Допоміжна

4. Вейс Г. Всеобщая история мировой культуры. – М., 2007.
5. Верман К. История искусства всех времен и народов (Искусство народов дохристианской эпохи и населения Азии и Африки с древних времен до XIX столетия, т. 1). – М., 2001.
6. Верман К. История искусства всех времен и народов (Христианская древность. Средневековье. Искусство XV века, т. 2). – М., 2001.
7. Верман К. История искусства всех времен и народов (Искусство XV-XIX столетий, т. 3). – М., 2001.
8. Возняк М. Історія української літератури. – В 2-х кн. – Львів, 1992.
9. Гатальська С.М. Філософія культури (затверджено МОН України як підручник для студентів ВНЗ). – К.: Либідь, 2005.
10. Демченко М. Культурне будівництво на Україні за роки радянської влади (1917-1990). – К., 1992.
11. Замалиев А.Ф., Зоц В.Л. Мыслители Древней Руси. – К., 1987.
12. Ільницький М. Літературне українське відродження (20-30-і роки ХХ ст.). – Львів, 1994.
13. Історія світової культури. Культурні регіони / Л.Т. Левчук, В.С. Гриценко, В.В. Єфименко та ін. – Вид. 3-є, переробл. і доп. – К., 2000.
14. Історія української культури / Під ред. І. Крип'якевича. – Львів, 1993.

15. Культура Византии. Вторая половина VII-XII в. / Под ред. З.В. Удальцова, Г.Г. Литаврина. – М., 1989.
16. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. – К., 1993.
17. Огієнко І. Українська культура. – К., 1993.
18. Попович М. Нарис історії культури України. – К., 2001.
19. Русанівський В. Культура українського народу. – К., 1994.
20. Тайлор Э.Б. Первобытная культура. – М., 1991.
21. Українська графіка XI-початку XX ст.: альбом / автор-упорядник А. В'юник. – К., 1994.
22. Уманцев Ф.С. Мистецтво Давньої України. – К., 2002.
23. Чорненький Я.Я. Культурологія. Теорія. Практика. Самостійна робота (рекомендовано МОН України як навч. посібник для ВНЗ). – К., 2004.
24. Щербаківський В. Українське мистецтво. – К., 1995.

ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ

Виставляється за результатами навчання в семестрі. Якщо студент отримує середній арифметичний бал від 60 до 100 за всі види роботи, то екзамен виставляється автоматично. Якщо набраний середній бал виявляється нижчим за граничний чи студент претендує на бал вищий за той, що був отриманий в семестрі, студент додатково відповідає. Відповідь на екзамені включає усну теоретичну, розв'язання проблемного питання та письмову відповідь. Письмова відповідь включає тестовий рівень.

Студент отримує екзамен, якщо середній бал за три завдання складає не нижче, ніж 60 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

